

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 175,211 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะเฉพาะพื้นที่ (Area Sampling) โดยคัดเลือกจากจังหวัดสุรินทร์ เป็นตัวแทนประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ จังหวัดมุกดาหารเป็นตัวแทนประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน และจังหวัดมหาสารคามเป็นตัวแทนประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดทั้ง 3 ดังกล่าว ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) คือคัดเลือกโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ในพื้นที่เมือง กึ่งเมืองกึ่งชนบท และชนบท สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษา และประการสุดท้ายในแต่ละโรงเรียนที่คัดเลือกได้สุ่มตัวอย่างจากข้าราชการครูทั้งหมด จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

- จังหวัดสุรินทร์

ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

จำนวน 18 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 305 คน โดยแบ่งตามขนาดดังนี้

ขนาดใหญ่ จำนวน 6 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 202 คน

ขนาดกลาง จำนวน 6 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 78 คน

ขนาดเล็ก จำนวน 6 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 25 คน

ข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา

จำนวน 9 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 354 คน

โดยแบ่งตามขนาดดังนี้

ขนาดใหญ่ จำนวน 3 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 262 คน

ขนาดกลาง จำนวน 3 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 56 คน

ขนาดเล็ก จำนวน 3 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 36 คน

- จังหวัดมุกดาหาร

ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

จำนวน 22 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 272 คน

โดยแบ่งตามขนาดดังนี้

ขนาดใหญ่	จำนวน 7	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการครู	161 คน
ขนาดกลาง	จำนวน 9	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการครู	78 คน
ขนาดเล็ก	จำนวน 6	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการครู	33 คน

ข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา

จำนวน 9 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 253 คน

โดยแบ่งตามขนาดดังนี้

ขนาดใหญ่	จำนวน 3	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการครู	149 คน
ขนาดกลาง	จำนวน 3	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการครู	67 คน
ขนาดเล็ก	จำนวน 3	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการครู	37 คน

- จังหวัดมหาสารคาม

ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

จำนวน 27 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 430 คน

โดยแบ่งตามขนาดดังนี้

ขนาดใหญ่	จำนวน 8	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการครู	276 คน
ขนาดกลาง	จำนวน 9	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการครู	90 คน
ขนาดเล็ก	จำนวน 10	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการครู	64 คน

ข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา

จำนวน 9 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 448 คน

โดยแบ่งตามขนาดดังนี้

ขนาดใหญ่	จำนวน 3	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการครู	222 คน
ขนาดกลาง	จำนวน 3	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการครู	117 คน
ขนาดเล็ก	จำนวน 3	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการครู	54 คน

รวมจำนวนโรงเรียน 94 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 2007 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้โดยพิจารณาเห็นว่า แบบสอบถามที่ใช้มีความเหมาะสมสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ที่กว้างขวาง ประหยัดเวลาและสะดวกต่อการปฏิบัติตามคำชี้แจงและการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนผู้ตอบแบบสอบถามมีอิสระในการตอบโดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพทางด้านเศรษฐกิจและวิชาชีพของข้าราชการครู โดยนำความรู้ที่ได้ศึกษามาสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอเลขาธิการ ก.ค. และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบตรวจทาน และปรับปรุงแก้ไข
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู จำนวน 20 คน ผลปรากฏว่าข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูใช้เครื่องมือได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์สูงถึงร้อยละ 91.20 นับว่าแบบสอบถามนี้ เป็นเครื่องมือที่เชื่อถือได้
4. นำแบบสอบถามไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง
ลักษณะแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 เน้นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลสถานภาพทางด้านเศรษฐกิจ
 - ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลสถานภาพทางด้านสังคม
 - ตอนที่ 4 เป็นข้อมูลสถานภาพทางด้านวิชาชีพครู

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ศึกษาข้อมูลเดิมที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพทางเศรษฐกิจของครูเท่าที่เคยศึกษากันมา
2. กำหนดแบบแผนของการศึกษาซึ่งประกอบด้วยวัตถุประสงค์ตัวแปร แนวการวิเคราะห์ ตัวอย่าง วิธีสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการศึกษา วิธีการศึกษา
3. เสนอแบบแผนให้เลขาธิการ ก.ค. พิจารณานุมัติ
4. ตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยจัดทำแบบสอบถาม
5. วิเคราะห์แบบสอบถาม และนำเสนอเลขาธิการ ก.ค. เพื่ออนุมัติจัดพิมพ์
6. ขอความร่วมมือกับ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์ มุกดาหาร มหาสารคาม และ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ มุกดาหาร และมหาสารคามเพื่อประสานงานในพื้นที่ในการนำแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลในแต่ละสังกัด
7. คณะทำงานออกพื้นที่เพื่อสำรวจและเก็บข้อมูล
8. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล โดยการลงรหัสและใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยจำแนกข้อมูลตามแนวทางวิเคราะห์ซึ่งได้กำหนดไว้ล่วงหน้าแล้ว
9. เขียนรายงานผลและอภิปรายผล
10. เสนอรายงานให้สำนักงาน ก.ค. เห็นชอบ เพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษากำหนดหัวข้อในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าร้อยละของสถานภาพทางสังคมของข้าราชการครูแยกตามสังกัด จำแนกตามขนาดและเขตพื้นที่ของโรงเรียน
2. หาค่าร้อยละของสถานภาพทางเศรษฐกิจของข้าราชการครูแยกตามสังกัด จำแนกตามขนาดและเขตพื้นที่ของโรงเรียน
3. หาค่าร้อยละของสถานภาพทางวิชาชีพครูของข้าราชการครูแยกตามสังกัด จำแนกตามขนาดและเขตพื้นที่ของโรงเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าร้อยละ